

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

Державна установа
«Національний інститут серцево-судинної хірургії
імені М. М. Амосова Національної академії медичних наук
України»

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни
фахового семінару (WorkShop) «Вроджені вади серця»

Форма навчання: очна, заочна з елементами дистанційного навчання

ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

третього (освітньо-наукового) рівня

галузь знань _____ 22 « Охорона здоров'я»

спеціальність _____ 222 Медицина

КИЇВ – 2023

Силабус дисципліни «Фаховий семінар «Вроджені вади серця» з підготовки доктора філософії

РОЗРОБНИКИ

№ п.п.	ПІБ	Вчене звання	Науковий ступінь	посада
1.	Лазоришинець Василь Васильович	Академік НАМН України, чл.-кор. НАН України, професор	Доктор медичних наук	директор
2.	Руденко Анатолій Вікторович	Академік НАМН України, чл.-кор. НАН України, професор	Доктор медичних наук	заступник директора наукової роботи 3
3	Руденко Костянтин Володимирович	чл.-кор. НАМН України, старший науковий співробітник	Доктор медичних наук	заступник директора лікувально-координаційної роботи 3
4.	Попов Володимир Владиславович	професор	Доктор медичних наук	завідувач випускового відділу

Склад проектної групи обговорено і схвалено на засіданні вченої ради ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України» (протокол №3 від 13.02.2023 року).

Силабус затверджено на засіданні Вченої ради ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України» від «16» жовтня 2023 р., протокол № 11

I. Опис дисципліни

Таблиця 1 (денна, заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОНП	Характеристика навчальної дисципліни
Денна, заочна форма навчання	Усі ОНП, за якими ведеться підготовка аспірантів	Рік навчання 3
Кількість годин –180 год. 6 кредитів		Семестр 5-ий
ІНДЗ: <u>не передбачено</u>		Лекції -0 год.
		Практичні (семінарські) 80 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладачів

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові, Науковий ступінь, Вчене звання, Посада	1. Труба Я. П. - д. мед. наук, зав відділу 2. Лазоришинець В.В. – академік, директор 3. Руденко К. В. – д-р мед. наук, чл.-кор. НАМН України, с. н.с., заступник директора з лікувально-координаційної роботи; 4. Кравченко В. І. – д-р мед. наук, зав відділу 5. Аксьонов Є. В. д-р мед. наук, зав. відділу 6. Сіромаха С. О. – канд. мед наук, головний лікар 7. Панічкін Ю. В. – д-р мед наук, професор 8. Головенко О.С. – канд. мед наук 9. Кравчук Б.Б. – канд. мед наук, зав відділу
Контактна інформація	kostyantyn.rudenko@gmail.com info@amosovinstitute.org.ua
Дні занять	Заняття за розкладом, за потреби – онлайн

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Дисципліна «Фаховий семінар «Вроджені вади серця» уведена для вивчення аспірантами 3 року навчання у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України».

Предмет курсу – фундаментальні знання у галузі серцево-судинної хірургії, а саме, щодо вроджених вад серця, знань та вмінь необхідних для здійснення професійної діяльності лікаря серцево-судинного хірурга.

2. Пререквізити й постреквізити. До пререквізитів курсу відносимо володіння фаховими знаннями на другому освітньо-науковому рівні.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета дисципліни – набуття аспірантами фундаментальних знань щодо вроджених вад серця, необхідних для здійснення професійної діяльності лікаря серцево-судинного хірурга.

Завдання фахового семінару (Work Shop) «Вроджені вади серця» полягає в наданні аспіранту (здобувачу наукового ступеня) навичок комплексного аналізу вроджених вад серця необхідних для реалізації самостійних наукових досліджень і здійснення науково-педагогічної діяльності.

4. Результати навчання (компетентності). Опанувавши фаховий семінар «Вроджені вади серця» аспіранти здобудуть такі компетентності:

Загальні компетентності

ЗК2. Здатність до освоєння, системного аналізу і критичного осмислення нових знань в предметній та міжпредметних галузях.

ЗК4.Здатність до ініціювання та виконання наукових досліджень, результатом яких є одержання нових знань.

ЗК6.Здатність до спілкування з колегами, широким академічним товариством та громадськістю на міжнародному рівні для реалізації інноваційного проекту або вирішення наукової проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність знаходити і аналізувати необхідну інформацію для вирішення завдань, які важко формалізуються та прийняття рішень у галузі серцево-судинної хірургії.

- СК4. Здатність ініціювати, розробляти та реалізувати дослідницько-інноваційні проекти, включаючи власні дослідження та автономно працювати під час їх реалізації.
- СК6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.
- СК7. Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.
- СК8. Дотримання лікарської етики, біоетики та академічної доброчесності.

Програмні результати навчання

РН1. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації

РН5. Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій

РН6. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження. Вміти визначити об'єкт, суб'єкт і предмет досліджень, використовуючи ґносеологічні підходи до розв'язання проблем

РН12. Впроваджувати результати наукових досліджень у медичну практику, освітній процес та суспільство

РН14. Узагальнювати і публічно представляти результати виконаних наукових досліджень.

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Таблиця 3 (Денна, заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Лек (год.)	Практ (год.)	Самості йна робота (год.)	бал	Викладач
Змістовий модуль					
Тема 1. Неонатальна кардіологія	-	6	8	2х3	Сіромаха С. О.
Тема 2. Внутрішньосерцева гемодинаміка та агіографічна діагностика ВВС	-	6	8	2х3	Панічкин Ю.В.
Тема 3. Загальний артеріальний стовбур клініка, діагностика, лікування	-	6	8	2х3	Труба Я. П.
Тема 4. ВВС з посиленням легеневим кровотоком Легенева гіпертензія, методи діагностики	-	6	8	2х3	Головенко О. О.
Тема 5. Методи хірургічної корекції при ВВС з одношлуночковою фізіологією	-	6	6	2х3	Головенко О. О.
Тема 6. Атретиза легеневої артерії з дефектом міжшлуночкової перетинки, клініка, діагностика, лікування	-	6	6	2х3	Сіромаха С. О.
Тема 7. Атріовентрикулярний септальний дефект: клініка, діагностика, лікування	-	4	6	2х3	Руденко К. В.
Тема 8. Тетрада Фалло: клініка, діагностика, лікування	-	4	6	2х3	Головенко О. О.
Тема 9. Подвійне відходження судин від правого шлуночка: клініка, діагностика, лікування	-	4	6	2х3	Сіромаха С. О.
Тема 10. Аномалія Ебштейна: клініка, діагностика, лікування	-	4	6	2х3	Лазоришинець В.В.
Тема 11. Гіпертрофічна обструктивна кардіоміопатія: клініка, діагностика, лікування	-	6	6	2х2	Руденко К. В.
Тема 12. Вроджені аномалії коронарних	-	6	6	2х2	Аксьонов Є.О.

артерій: клініка, діагностика, лікування					
Тема 13. Порушення ритму серця у дітей. Варіанти лікування	-	6	6	2x2	Кравчук Б.Б.
Тема 14. Транспозиція магістральних артерій: клініка, діагностика, лікування	-	6	6	2x2	Труба Я. П
Тема 15. Тотальний аномальний дренаж легеневих вен. клініка, діагностика, лікування	-	4	6	2x2	Сіромаха С. О.
Підсумкове заняття. Консультації. Залік.		2			
Разом за модулем	-	80	100	80	
Разом протягом семестру		180 год.			
	Види підсумкових робіт				Бал
	ІНДЗ				0
	Залік				20
Усього					100

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ.

Навчально-методичні матеріали самостійної роботи аспірантів враховують специфіку фахового семінару за вибором (Work Shop) «Вроджені вади серця».

Рекомендації до самостійного вивчення навчального матеріалу включають вказівки щодо терміну та обсягу засвоєння матеріалу із зазначенням навчальних і наукових видань, що використовуються з цією метою, а також питання для самоконтролю, тести, контрольні завдання, вимоги і приклади оформлення самостійної письмової (дисертаційної) роботи, критерії оцінювання.

Методичні рекомендації до самостійної роботи аспірантів включають таку інформацію (залежно від форми проведення занять):

- методичні рекомендації до практичних занять – приклади розв'язування задач, варіанти задач для самостійної роботи та відповіді до них;
- методичні рекомендації до семінарських занять – тематику і методичні поради до опрацювання теоретичних питань (завдань) з акцентуванням уваги аспіранта на основних проблемних питаннях, які розглядаються, список літературних джерел, тощо;
- методичні рекомендації до дисертаційних робіт включають вимоги до змісту і структури роботи; вимоги до оформлення тексту, графічної частини, літератури; приклади оформлення текстової і графічної частини, що базуються на матеріалі фахового семінару за вибором (Work Shop) «Вроджені вади серця».

Форми та види організації самостійної роботи

Самостійна робота аспіранта над засвоєнням навчального матеріалу з фахового семінару за вибором (Work Shop) «Вроджені вади серця» може виконуватись у бібліотеці ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України», у національній медичній бібліотеці, а також в домашніх умовах.

Передбачаються такі організаційні *форми* самостійної роботи аспіранта:

- навчальна робота, яка виконується самостійно у вільний від занять та зручний для аспіранта час, як правило, поза аудиторією;
 - навчальна робота, яка з урахуванням специфіки фахового семінару за вибором (Work Shop) «Вроджені вади серця», виконується в лабораторіях та діагностичних відділеннях і кабінетах ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України»;
 - вдосконалення теоретичних і практичних навичок в умовах курації хворих у відділеннях ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України»;
 - робота аспіранта над індивідуальними завданнями під керівництвом викладача (аудиторна робота, робота з використанням комп'ютерної техніки, робота у віварії тощо);

- індивідуальні навчальні завдання з фахового семінару за вибором (Work Shop) «Вроджені вади серця», які видаються аспірантам у терміни, передбачені візиткою навчальної дисципліни і виконуються кожним аспірантом самостійно при консультуванні викладачів;
- індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) – вид позааудиторної самостійної роботи аспіранта навчального, навчально-дослідницького чи експериментального характеру, які виконуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу в даному семестрі в терміни, не передбачені програмою навчальної дисципліни;
- робота аспіранта по виконанню дисертаційної роботи.

Найпоширенішими *видами* індивідуальних навчальних та індивідуальних навчально-дослідних завдань є:

- робота з підручниками або посібниками;
 - розв'язування та складання практичних (наприклад, ситуативних) задач різного рівня складності з теми (чи модуля);
 - комплексний опис будови, властивостей, функцій, явищ, об'єктів;
 - анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні довідки тощо;
 - розробка сценарію позаурочного навчального заходу, аналіз елементів передового педагогічного досвіду тощо;
 - виготовлення колекцій, моделей, розробка схем систематизації органічного світу;
 - складання індивідуальної картки фізичного розвитку, паспорту здоров'я та схем індивідуального графіка підвищення майстерності тощо;
 - розробка навчальних та діагностичних тестових завдань з предмету;
 - проведення діагностичних досліджень та їх інтерпретація;
- проведення експериментальних досліджень та їх інтерпретація;
- укладання конспектів практичних занять на інноваційних засадах;
- реферування іноземних текстів за фаховими темами.

Зміст самостійної роботи аспіранта з фахового семінару за вибором (Work Shop) «Вроджені вади серця» визначається робочою програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача і може складатися з таких *видів роботи*:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних, співбесіди з лектором тощо);
- виконання індивідуальних завдань;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно робочої програми навчальної дисципліни;
- переклад іноземних текстів встановлених обсягів;
- виконання контрольних робіт при дистанційній формі навчання;
- підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки, дисертаційних робіт тощо;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до модульних і комплексних контрольних робіт та підсумкової атестації (державних іспитів, виконання випускової кваліфікаційної роботи, виконання дисертаційної роботи);
- робота у наукових проблемних групах молодих вчених, семінарах тощо;
- участь у роботі наукових і науково-практичних конференцій, семінарів з фаху або навчальної дисципліни «Серцево-судинна хірургія» тощо;
- виконання завдань, які базуються на використанні сучасних інформаційних технологій і комп'ютерних засобів навчання.

Методичні матеріали для самостійної роботи аспірантів передбачають можливість проведення самоконтролю з боку аспіранта. Для самостійної роботи аспіранту також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна і періодична література зі

спеціальності «Серцево-судинна хірургія». Матеріально-технічне й інформаційно-технічне забезпечення самостійної роботи аспіранта містить:

- навчальну і навчально-методичну літературу з серцево-судинної хірургії;
 - бібліотеку з читальним залом, укомплектованим відповідно до діючих нормативів;
 - комп'ютерний клас з навчальними та контролюючими програмами з **фахового семінару за вибором (Work Shop) «Вроджені вади серця»** та можливість роботи в мережі Інтернет;
 - поліклінічне відділення та відділення стаціонару ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України», а також лабораторії, операційні, діагностичні кабінети та відділення, оглядові, актовий зал тощо.

Забезпечення належних умов самостійної роботи аспіранта на складному діагностичному та/або лікувальному обладнанні та інших навчальних об'єктах підвищеної небезпеки здійснюється за попередньо укладеним графіком під керівництвом наукового керівника.

VI. Політика оцінювання

Розподіл балів та критерії оцінювання

Під час фахового семінару за вибором «Вроджені вади серця» аспірант виконує такі види робіт: вивчення практичного матеріалу (на практичних заняттях), включно з підготовкою індивідуального завдання та залікових питань.

Повноцінне засвоєння курсу передбачає відвідування практичних занять, індивідуальне опрацювання текстових та медійних джерел відповідно до тематики занять; підготовку до перевірки знань (80 балів). Залік має на меті висвітлити індивідуальні результати навчання та пріоритети курсу (20 балів). Аспірантам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України». Згідно встановленого порядку можуть бути визнані результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю, або окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені силабусом. Учасники курсу мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто до апеляційної комісії.

Відвідування семінарів. Кожен семінар оцінюється окремо у 2 бали (1 академічна година), тому відвідування усіх практичних – обов'язкове. Втрачені через відсутність студента бали – не відпрацьовуються, за винятком, якщо заняття було пропущене через поважну причину, підтверджену документально.

Несвоєчасне виконання завдання.

Аспірант, що з певних причин не відвідує лекції, зобов'язаний аргументувати свою відсутність. Якщо аспірант відсутній на практичному занятті з поважної причини, відпрацювання здійснюється під час індивідуально узгодженої консультації. Відсутність аспіранта на підсумкових видах роботи оцінюється в «0» балів. Повторне написання робіт можливе лише за наявності офіційного документу, який підтверджує причину відсутності студента.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Аспіранти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних

заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО.

Дотримання правил навчальної етики та академічної доброчесності:

Учасник освітнього процесу повинен виявляти толерантність і дотримуватися стичних норм та правил поведінки під час спілкування з іншими аспірантами та викладачем, сумлінно виконувати покладені на нього обов'язки, прагнути до особистісного й професійного зростання та уникати будь-яких виявів неправдивості, що порушують наукову етику й виражають неповагу до чужих інтелектуальних надбань (врегульовано: Положенням про наукову і академічну доброчесність у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України»). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Усі види навчальної діяльності аспіранта оцінюються певною кількістю балів. Підсумковий контроль здійснюється у формі подання індивідуального науково-дослідного завдання та складання заліку. Сумарна кількість балів, яку аспірант отримує під час засвоєння курсу та під час підсумкових заходів – 100 балів. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. Поточне оцінювання змістових модулів (максимум 80 балів);
2. Залік (максимум 20 балів).

Викладач залишає за собою право заохотити учасників курсу додатковими балами (до 5 балів) за участь у різних видах наукової та навчальної діяльності, що передбачає використання професійних навичок, дотичних до курсу (публікація статей і тез доповідей, виступи на конференціях тощо). Підсумкову оцінку за національною шкалою буде внесено в залікову відомість. Інформацію про вивчення дисципліни фахового семінару «Вроджені вади серця» буде внесено до особливих здобутків.

Шкала оцінювання

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література:

1. Kouchoukos N, ed. Kirklin/Barratt-Boyes cardiac surgery: morphology, diagnostic criteria, natural history, techniques, results, and indications. 4th ed. 2013.
2. Jonas, R.A. (2014). Comprehensive Surgical Management of Congenital Heart Disease (2nd ed.). CRC Press.
3. Van Praagh R. Congenital Heart Disease, E-Book : a Clinical, Pathological, Embryological, and Segmental Analysis. Elsevier, Inc.; 2022.
4. Rudolph AM. Congenital cardiovascular malformations and the fetal circulation. Arch Dis Child Fetal Neonatal Ed. 2010 Mar; 95(2):F132-6. doi: 10.1136/adc.2007.128777.
5. Jacobs JP, Jacobs ML, Mavroudis C, Backer CL, Lacour-Gayet FG, Tchervenkov CI, ed. Nomenclature and databases for the surgical treatment of congenital cardiac disease--an updated primer and an analysis of opportunities for improvement. Cardiol Young. 2008 Dec;18 Suppl 2:38-62. doi: 10.1017/S1047951108003028. PMID: 19063775.
6. Lake CL, ed. Pediatric Cardiac Anesthesia, 4th ed. Norwalk: Appleton & Lange, 2005
7. Амосов Н.М., Бендет Я.А. Терапевтические аспекты кардиохирургии. – 2-е изд. - К.: Здоров'я, 1990. – 288 с.
8. Врожденные пороки сердца: руководство / Зиньковский М.Ф. / Под ред. Возианова А.Ф. – К.: Книга-плюс, 2009. – 1170 с.
9. Лазоришинец В.В. Бескровные технологии при коррекции клапанов сердца в условиях искусственного кровообращения: монография / В.В. Лазоришинец, В.В. Попов. – К.: ООО «НПП «Интерсервис», 2015. – 224 с.
10. Анестезіологічне забезпечення та інтенсивна терапія у дитячій кардіохірургії: Наук.-практ. вид. / [Бабаджанов К.Б., Белебезьєв Г.І., Довгань О.М. та ін.]; за ред. Козяра В.В., Максименко В.Б. – К.: Вища школа, 2002. – 271 с.
11. Ємець ІМ. Невідкладна допомога при критичних вроджених вадах серця. Современная педиатрия. 2008; 1(18):125-7.
12. Ємець І.М., Руденко Н.М., Воробйова Г.М. Транспозиція магістральних судин (клініка, діагностика, лікування). - Тернопіль: ТДМУ, 2012. – 152 с.
13. Лазоришинець В.В., Руденко Н.М., Книшов Г.В. Невідкладна допомога при основних патологічних синдромах у немовлят з уродженими вадами серця. - УкрНДІСВД, 2001. - 79 с.
14. Невідкладна допомога при основних патологічних синдромах у немовлят з уродженими вадами серця / В.В. Лазоришинець, Н.М. Руденко, Г.В. Книшов. – К.: УкрНДІСВД, 2001. – 80 с.
15. Руденко Н.М., Царук О.Я. Ультразвукова діагностика вроджених вад серця у дітей. - Івано-Франківськ, 2012. – 186 с.